

■ Ismét Szerencsejáték-akció Minden tévedés kizárva

Amikor vasárnap kiderült, hogy több hetes szünet után ismét van ötös a lottón, kíváncsian vártuk a hétfőt, hogy megtudjuk Tarnay Tamás igazgatótól: ismét Szegedre mosolygott-e a szerencse?

A Szerencsejáték Rt. 3-as Számú Területi Igazgatóság vezetője rögtön felhívta a budapesti értékelő központot, hogy pontos tájékoztatást adjon. A telefonálás közben az igazgató megjegyezte: egy biztos, hogy gépi szelvényvel érték el a telitalálatot, s az pedig szinte kizárt, hogy most a területünkről kerüljön ki a nyertes. Kis idő múlva a központból meg is erősítették az előbbi feltevést. Kiderült, hogy éppen a hatoslottó-sorsolás helyszínén, Nagykanizsán keresendő Fortuna kegyeltje...

– Na ez kellett nekünk. Az isten sem mossa le rólunk, hogy ez meg lett csinálva... – mondja mosolyogva Tarnay Tamás. Majd így folytatja: – Ami pedig a kassza kiürrítését illeti, az elkeseredésre nincs ok, mert a hét végére 100 millióra felemeltük a nyereményösszeget.

■ **Pedig az utóbbi időben egyre többet hallunk a cég elszenvedő anyagi helyzetéről.**

– Az alapjátékainkból eléggé tisztos bevételünk van – ezzel bizonyára nem mondok újat. Azonban a korábbi vezetés befektetései és vállalkozásai nagyon rosszul sikerültek. Például eléggé nagy összeget fordítottak a hazai lóversenybe, ami feneketlen szá-

nak bizonyult. A területünket, szerencsére, ez nem érinti. Nyolc héttel az év vége előtt nyugodtan kijelenthetem: az utóbbi három esztendő viszonylatában a legmagasabb forgalmat most bonyolítottuk le, s ezzel bevétel-rekordot értünk el. Az igazsághoz tartozik, hogy eddig minden nyere-ményt időben kifizetett a Szerencsejáték Rt., erre még hitelt sem kellett felvenni.

■ **A megkezdett gépesítés ütemét csökkentették?**

– Szó sincs róla! November végére a területünkhöz tartozó összes totó-lottó kirendeltség a műholdas, on-line típusú, (a világ legkorszerűbb) géppel – jelenleg tíz rendelkezik ilyen-nel – lesz ellátva. Ennek az a legnagyobb értéke, hogy az ezzel feladott tippek egészen biztos, hogy időben és hibátlanul érkeznek az értékelőkhöz. Továbbá, szombaton 11 óráig lehet fogadni.

■ **Eddig is nagy gondot fordítottak a reklámra, a szerencsejátékok népszerűsítésére. Év vége előtt van-e a korábbiakhoz hasonló kedvezményes akciójuk?**

– Kettőt is említhetnek. Az egyik az országos, amelyben a kétezer forint értékű ötös-lottó november 1. és 26. közötti vásárlásáért tombolaszelvényt adunk. Csak egyetlen nyere-ményt említenék: a 27 darab személygépkocsit. Ennek a rész- és a fő-sorsolását is Szegeden tartjuk. A másik a mi akciónk, amelynek lényege, hogy november 1-je és december 31.-e között a totó-lottó kirendeltségeinkben a 400 forint értékű sorsjegyet vásárlásakor 1 darab kéthuzas sorsjegyet adunk ajándékba.

Süli József

■ **Az „elvárt” falu éveken át egyensúlyozásra kényszerült. Megérte az önálló út?**

– A község valójában 1989 január elsejével vált le, 17 év után Pusztamérgesről. Nagy szerencsénk volt, hogy az alapintézményeink a társ-községi időszakban is megmaradtak, nem kellett sokat pótolnunk az újbóli önállóság után. Apróbb fejlesztések kellettek csupán, mint például a tűzoltószertár. Nem fordult elő tehát, hogy alapvető dolgot leromboltak volna a 17 év alatt. Így, mondhatom, szerencsése volt a községnek. Sőt: olyan szerencsénk is volt, hogy az első számú tanácsi vezetőt mindig Öttömös adta. A rendszerváltozás után a hét tagú önkormányzati testület igen jól kezdte munkáját, s a négy év során a működés értékét, a település lakóinak döntő részével egyetértésben, több kis beruházás jelzi, ami fontos a falunak. Kisközség a miénk, s ez meghatározó, mert a fejkvóta a lélekszám alapján ad nagyobb összeget. Döntően az a problémánk, hogy kevés a fejkvóta nyomán a költségvetési összeg, s ez az intézményeknél, például az iskolánál a működési költségek mintegy 60-70 százalékára elegendő. A hiányzó összeget máshonnan kell elvonni. Önhibánkon kívül forráshiányosak lettünk, s ebben a keretben kaptuk meg pótlólag a központi költségvetésből a hiányzó összeget. Csakhogy ez is mindig csak az év utolsó két-három hónapjára ért ide. Ezért tehát nem volt könnyű feladatunk. Alapvetően a támogatás rendszeréből következett ez, s nem föltétlenül a község önállóságából.

■ **Mindeközben fejlődött a**

■ Öttömösi mérleg Az önállóság próbája

Apró falu a megyehatáron: Öttömös. Az erdők övezte, homokvidéki kisközség az utóbbi négy évben az önállóságot izlegette, tizenhét évi társközség mivoltából kiszakadva. Az önálló falu önkormányzata a költségvetés költélcánt járta, a négy esztendő sommázatáról adódik tehát a kérdés Bata Ferenc polgármesterhez.

Bata Ferenc.
(Fotó: Gyenes Kálmán)

község. Mit emelne ki a fejlesztések közül?

– Számos beruházást csináltunk, ami ugyan más településekhez hasonlítva nem nagy volumen, de mi az adott tevékenységkörben alapvető problémákat oldottunk meg vele. Öttömös szempontjából az élőállat felvásárló telep kialakítása, a tűzoltószertár felépítése, a tanyai kifestésű villanyhálózat korszerűsítése önkormányzati hozzájárulással, a művelődési ház felújítása, számunkra fontos eredmény. Mindenképpen meghatározó a vezeték földgáz-hálózat kiépítése, amely lakossági önerőből és az önkor-

mányzat támogatásával valósult meg. Többnyire apró dolgokat említhetnek, de az, hogy a sportöltözőhöz például szinte csak az anyagot kellett biztosítani, mert a munka lakossági összefogással történt, ez példa értékű. Volt olyan nap, amikor 78-an dolgoztunk az öltöző építésénél.

B. P.

NE KERESGÉLJEN!

**SZEGED, STEFÁNIA 10., SAJTÓHÁZ
ITT FELADHATJA HIRDETÉSÉT,
REGGEL 7-TŐL ESTE 7-IG!
DÉLMAGYARORSZÁG**

■ Amikor először buktak meg a mniumpfésztékes-ólmozott paprika árusításával helyi piacainkon, a Kalocsa és Szeged környéki kistermelők felkapták a fejüket. Hogy kicsoda? Ólmozott paprika? Ki hallott már ilyet!

Mert a régi szép időben, az ötvenes évek derekán többen is csücsültek azért, amiért téglaport kevertek a magyar piros aranyba. De az más volt. Közben meg fölment a téglá ára, azt sem érdemes reszelni a paprikába őrlés után.

A Kalocsa környéki paprikatermelők ugyancsak felháborodtak.

– Tudja, mi ez uram? – bizonygatta egy öregcsertői kistermelő –, az állami szektor így akar bennünket kiszorítani a piacról.

■ **Csak nem azt akarja ezzel mondani – vélekedtem –, hogy az állami cégek mérgezik a paprikát?**

– Annyira azért nem mennek el. Szerintünk tudatos hírterjesztésről van szó. Én nem hiszek ebben. Hát ki az a hülye, aki ólmozná az őrleményt? Figyelje csak meg. Előbb-utóbb ennek az lesz a vége, hogy megtiltják a kistermelők paprikaforgalmazását a szabadpiacon...

Augusztus elején boncolgattam a témát a Kalocsa környéki paprikatermelők körében. Akkor, amikor már hangos volt a sajtó a paprikabotránytól, amikor Hajós külterületén húsz mázsa őrleményt találtak a csatorna partjára kiborítva. Aztán a hamisításnak nem lett se vége, se hossza. Információim akkoron arról is szóltak, hogy a kistermelők képviselői petíciót nyújtanak be a kormány illetékesének, vizsgálják ki ezt a rémhírterjesztést. Majd kiderült, nem is arról van szó...

■ A kistermelők először az állami cégekre gyanakodtak ■ A becsületes nyugdíjasokkal jól kibabráltak a hamisítók

Paprikaügyek botrány után, értékesítés előtt

A petíció elmaradt, annál nagyobb lett a riadalom. Mert hogy a paprikatermesztés oroszlánrészt a nyugdíjasok vállalták, alacsony nyugdíjuk kiegészítése érdekében. Ezért gürcöltek naphosszat a tűző napon, locsoltak, kapáltak, hogy a termésből őrlés után jó piacot teremtsenek, legyen pénzük a téli tüzelőre, ruhára, mindenre.

Nem kell külön bizonygatnom, mi különbség van az állami cégek paprikaőrleményei és a kistermelők törött paprikájá között. Ízben, zamatban egyaránt. Az igaz, hogy világírni a magyar paprika, de mi lenne, ha az eredetét ismerné a külföldi nagyerdemű?

Pozitív nyilatkozatra – éppen a botrányok miatt – senki nem vállalkozik mostanság a kistermelők érdekében. Főleg olyat nehéz találni, aki az állami termelők mellett teszi le a voksot. Nem is nevezhetem meg annak a paprikamalomnak a mérnökét, aki elárult bizonyos kulisszatitkokat:

– A kistermelő tud igazán gyönyörű őrleményt gyártani – bólogatott kérdésre –, mert képezje el, ott még az eredeti technológia érvényesül. Szárítják, majd lecsúszazzák és összetörik, vagy darálják a paprikát. Ezzel szemben a nagyüzemi termelésnél vannak folyamatok, ahol egyéb fontos dolgokat nyernek a paprikából.

■ **Tehát értékeesebb a magánszféra őrleménye?**

– Ezt pontosítanom. Érté-

Ha valaki azt hiszi, hogy a hathatós intézkedések következtében a jövőben nem lesz hamis paprika a piacon, az nagyon téved. Olyan ez, mint az olajhamisítási botrány. Se vége, se hossza. Az olajat is hamisítják tovább, ha lehet, még intenzívebben, mint annak előtte. A paprika azért nem úszta meg, mert azt fogyasztjuk. Ha naponta kortyolgatnánk úgy jó fél liter olajat, az illetékesek ott is felébrednének a rosszullétek után.

Jön a leg és legeslegújabb megoldás. Zárjegyes paprika. Na, bumm, és akkor mi van? Már dörszölök kezűket a szerb nyomdák. Lesz itt megrendelés paprikazárjegyen is... Ebben az országban mindent szabad. Ez egy szabad ország.

kesebb, ha szakavatott kezek kezelik. És ebből sok van az országban. Igaz, ezen a piacon is van szép paprika, meg kevésbé szép. Azt hiszem, ezt éppen a vásárlónak kellene eldöntenie. Azaz, nem a zárjegyet kellett volna elővenni, hanem a felcímkézést. A csomagon rajta a termelő neve és címe. Az árusításnál kifüggesztve az engedélye. Ilyen egyszerű az egész. Csak hát nálunk mindennek olyan nagy feneket kerítenek.

■ **Önnek mi a véleménye? A jelenlegi intézkedésekkel meg lehet szüntetni az illegális kereskedelmet?**

– Kizártnak tartom. Mondok egy példát. Nálunk otthon édesapámék évek óta a Józsi bácsi töröttpaprikáját használják fel disznótorkor, de a mindennapok fogyasztásában is. Régi, százszorosan kipróbált őrlemény. Gondolja, a botrány hallatára megszeppennek és nem vesznek többé paprikát

Józsi bácsitól? Dehogynem. Csak ezután minden jobban figyel...

Hát éppen ez az, itt van, közeleg a disznótorkor ideje. Mivel jómagam is a Sárrétről származom, ahol évtizedek óta kialakult egy patinás nevű paprikatermelő-hálózat, telefonon érdeklődtem a paprikák helyzetéről. Egy fajszi östermelő így vélekedett:

– Nézze, évek óta ugyanarra a helyre szállítom a törött-paprikát. Megítélésem szerint jó két mázsát tudok az idén is forgalmazni.

■ **Jó, jó, de tilos az árusítás...**

– Lehet minőségi bizonyítványt kérni. De kérem, valaki ezt megteszi húsz kilóra, és forgalmaz négy százat. Egyéb-ként én nem félek. A kétszáz kiló őrleményemnek már van helye. Lehetne ötször ennyit is eladnom, csak hát nincs.

■ **Kereslet van rá?**

– Hajjaj! Most van csak igazán. Akiknek évek óta szál-

lítok, most kézzől kézre adják a címemet. Épp tegnap este volt itt egy mászek vendéglős, akinek kiszorítottam harminc kilót.

■ **Jónak tartja ezt a zárjegyes megoldást?**

– Az állami cégeknek igen. Bár biztos vagyok benne, ezt is meghamisítják. Tudja, az lenne a legjobb, ha engednék továbbra is az őrölt paprika árusítását, de azzal a feltétellel, hogy az eladó neve szerepeljen a csomagon...

Bátyai ismerősöm kicsit bosszankodik:

– Nem értem ezt a kormány-intézkedést. Tudomásul kell venni, hogy az elmúlt évtizedek alatt, amikor tilos volt mászek töröttpaprikát árulni, ugyanúgy megvoltak a kapcsolatok. Ezt a maffiát kéne lefűlni végérvényesen, és hagyni a csóro termelőt. Itt a környéken ebből élnek a kispénzű nyugdíjasok, és nem abból a könyörödmányból, amit nyugdíj címén juttatnak nekik.

■ **A bátyiakkal, akik köztudottan nagy paprikatermelők, hogyan éltek meg az országos botrányt?**

– Teszik a dolgukat. A paprikát, ami le van szerződve, átvette a kalocsai malom, a többi meg megy saját értékesítésre.

■ **Nem kell kutatni a piac után?**

– Ugyan már! Naponta jelentkeznek vásárlók. Itt nem a családok élnek, hanem becsületes termelők, akik ezt teszik hosszú évtizedek óta. Csak azt nem értem, miért pont nálunk,

■ **Az összefogás példája folytatható. Részbe lehet ebben a község „öntudatra” ébredésének, hogy keresik a hagyományokat, a Magyar-család hatását?**

– Szerintem mindenképpen fontos megerősíteni és ápolni azokat a hagyományokat, amelyek az itt lakók önbecsülését szolgálják. Magyar Imre, az Afrika-kutató Magyar László édesapja valójában meghatározó ennek a területnek a birtokosaként, úgy is, mint a mezőgazdasági termelési kultúra meghonosítója. Az édesapa sírjának gondozása, a kutató Magyar László itteni családi kötődésének tudatosítása hozzájárul a kis falu öntudatos létehez. Ezért neveztük el az iskolát Magyar Lászlóról, s szerepel a tervben egy mérvadó emlékgyűjtemény létrehozása, gyarapítása. Az önbecsüléshez tartozik még: éppen az említett család címerének motívumait, mint jellemző elemeket alapul véve, készül a község címere és zászlaja.

Magyarországon borult ki ez a bili. Miért nem a rüszkiknál, ahonnan – értesülesem szerint – az olcsó mniumpfésztékes származik? Kizártnak tartom, hogy hathatós intézkedéssel nem lehetett volna ezt a maffiát megfékezni még a kezdet kezdetén...

Van ennek az egész paprika-hamisítási ügynek még egy fonákja. Az igazi paprikatermelők környezetében nem tűnt fel az ólmozott áru. Az alföldi magánvállalkozók nem csöppentek bele ebbe a nemzeti bizniszbe. A Felvidéken, a fővárosban és a Dunántúlon voltak a balhé. A kibotott paprikáőrleményekről itt az Alföldön kiderült, hogy egyszerűen lejárt a szavatosságuk...

Ha a szigorítások a későbbiekben keményednek, nagyon valószínű, hogy mégiscsak a kistermelők isszák meg ennek a hamisítási botránynak a levét. Mert hogy letartóztatnak néhány kereskedőt, akik ólmozott őrleményt árultak. Biztos vagyok benne, hogy ki fog derülni, semmi közük nincs a termékhez, és megúszják egy ejnye-bejnyével. A vád – ez volt az olajszóktók esetében is – rossz minőségű termék forgalomba hozatala.

Nagy pénz van a mniumpfésztékes őrlemény forgalmazásában. Jóval nagyobb a haszon, mint annak, aki az alapanyagot megtermeli. A legújabb variáció, a zárjegyes megoldás – bár az illetékesek szerint elfogadhatónak látszik – mégsem megnyugtató. A termelők, akik szeretnének a későbbiekben is legálisan őrölt paprikát árulni, vállalnák a nevével jelzett csomagolást. Ha egyszer eljutnak odáig, hogy őket, a leginkább érintetteket is meghallgassa valaki...

Posztobányi László